

Didactisch kader

albeda
college sociaal
& pedagogisch werk

albeda
beauty & fashioncollege

albeda
sportcollege

albeda
danscollege

 albeda

albeda
facilitair & veiligheidscollege

albeda
zorgcollege

albeda
startcollege

albeda
rotterdam the hague
airport college

albeda
mbo theaterschool

albeda
college muzikant producer

albeda
college economie
& ondernemen

albeda
travel & leisure college

albeda
horecacollege

Didactisch kader

Uitgangspunten

1. Alle docenten baseren hun didactisch handelen op hun pedagogische relatie met studenten.
2. Een docent is verantwoordelijk voor de didactische vormgeving van het onderwijs, passend binnen de kaders van het team en de opleiding.
3. Docenten kiezen geschikte didactische vormen, passend bij de onderwijs- en toetsdoelen, de doelgroep en de onderwijssituatie. Voorbeelden hiervan zijn instructievormen, opdrachtvormen, interactievormen, samenwerkingsvormen en spelvormen.
4. Alle docenten reflecteren regelmatig op hun didactische vaardigheden om zich zowel individueel als in teamverband te ontwikkelen.
5. Er wordt voortdurend getoetst onder studenten of de didactische vormgeving leidt tot betrokkenheid, activiteit en betere leerresultaten.

Voorwoord

Onze studenten zijn de toekomst. Albeda heeft de ambitie om studenten op te leiden tot succesvolle deelnemers op de arbeidsmarkt en in het vervolgonderwijs. Om zo uit te groeien tot zelfstandige mensen die een waardevolle bijdrage leveren aan de samenleving (de drievoudige kwalificatieplicht). Hiervoor zijn krachtige vakmensen nodig die beschikken over een breed scala aan pedagogische en didactische kwaliteiten. Didactisch handelen is een vakmanschap. In dit didactisch kader ligt de nadruk op dat vakmanschap - oftewel de kunde - van de docenten binnen Albeda.

De verbinding tussen onze missie en kernwaarden, onze visie op onderwijs en leren staat beschreven in het onderwijsconcept. Het didactisch kader geeft handvatten om het onderwijsconcept te vertalen naar de dagelijkse praktijk met een aanpak die past bij de doelgroep en het beroep.

Anky Romeijnders, René Louwerse, Ron Kooren
College van bestuur

Missie en kernwaarden

Voor iedereen die wil, bieden wij uitstekend en inspirerend onderwijs. Bij ons ontdek en ontwikkel je je talenten en kwaliteiten. Je groeit uit tot een gewilde en ondernemende professional, met een actieve en duurzame rol in de samenleving. Wij gaan en staan voor verbinding en betrokkenheid, doen dit met elkaar en erkennen en waarderen de verschillen tussen mensen.

Albeda hecht in haar cultuur sterk aan de volgende drie kernwaarden:

- Persoonlijk:** Bij ons mag je rekenen op aandacht, respect en geborgenheid. Studeren en werken doen wij in een prettige en veilige sfeer waarbij verbinding, betrokkenheid en professionaliteit centraal staan.
- Ambitieuus:** Wij dagen iedereen uit om het beste uit zichzelf en elkaar te halen en bieden uitstekende mogelijkheden om talent optimaal tot zijn recht te laten komen. Er is ruimte en waardering voor eigen initiatief en vernieuwing.
- Verantwoordelijk:** We doen wat we afspreken en zijn aanspreekbaar op ons handelen.

Inspirerend en uitstekend didactisch handelen

Docenten* geven invulling aan doelstellingen uit het onderwijsprogramma door hun pedagogisch-didactisch handelen. Een docent maakt elke dag keuzes hoe om te gaan met gebeurtenissen tijdens leermomenten, zowel binnen als buiten de klas. Daarbij gaat het bij pedagogisch handelen om de vraag waarom docenten de keuzes maken die ze maken. Aanvullend daarop gaat het bij didactisch handelen om de vraag hoe ze de gewenste leeropbrengsten bereiken. Door te kijken naar de beginsituatie en de doelstellingen kiezen docenten passende leeractiviteiten en evalueren hier op.

Didactisch vakmanschap bestaat uit een aantal gedragsdomeinen met een ontwikkellijn van makkelijk naar moeilijk. Het onderwijs krijgt binnen een rustig en veilig pedagogisch klimaat vorm vanuit een basisstructuur. Het leren krijgt verder vorm door het toevoegen van: interactief leren, activerend leren, intensief leren, gedifferentieerd leren en door aandacht te hebben voor de leerstrategie en leerbehoefte van de student.

* Onder docenten verstaan wij al het onderwijsgevend personeel

Didactische visie

De missie, kernwaarden en ons pedagogisch kader vormen het vertrekpunt voor het didactisch handelen van alle Albedadocenten. Onze didactische visie kunnen we vanuit vier perspectieven bekijken:

- **Perspectief vanuit Albeda**

Albeda is een inclusieve school. We kennen onze studenten, hun omgeving en de werkvelden waartoe we opleiden. Albeda heeft een belangrijke taak om studenten te begeleiden in hun ontwikkeling als professional, als burger en als mens. Om dit te bereiken zetten we, naast een pedagogische relatie met studenten, in op activerend en differentiërend onderwijs. Op die manier geven we ons onderwijs vorm op een manier die past bij onze superdiverse doelgroep, in de huidige tijd en de ontwikkelingen in het werkveld.

- **Perspectief vanuit de student**

Onze studenten leren niet alleen voor een beroep of vervolgonderwijs, ze ontwikkelen zich ook op persoonlijk vlak en als burger. Het is van belang dat de student zich gezien voelt. Een student ervaart dat hij persoonlijk wordt uitgedaagd net boven zijn eigen niveau; dat vraagt om maatwerk. Onze studenten evalueren het didactisch handelen van onze docenten voortdurend. Die feedback speelt een belangrijke rol bij de vormgeving van het onderwijs.

Onze studenten ervaren activerend onderwijs en variatie in onderwijs, waarbij ook technologie passend wordt ingezet. Ze krijgen steeds meer verantwoordelijkheid en ruimte voor zelfsturing, bijvoorbeeld door het stellen van eigen leervragen. Onder begeleiding van docenten leren ze hier op een verstandige manier mee om te gaan.

- **Perspectief vanuit de docenten**

De basis voor het leren ligt in een veilig en stimulerend pedagogisch klimaat. Onze docenten geven dit leren zowel pedagogisch als didactisch vorm. Een didactisch sterk onderlegde docent stelt soepel de vormgeving van het onderwijs bij op basis van gevraagde en ongevraagde feedback van zowel studenten als collega's. Variatie in didactiek is hierbij belangrijk: variatie in werkvormen, begeleidingsvormen en in het gebruik van media. Docenten gebruiken concrete (werk)ervaringen van studenten om de onderzoekende houding en kennisverwerving van studenten te stimuleren. Ook technologie als didactisch middel kan helpen om het leren te bevorderen als het passend bij de situatie kan worden ingezet. Onze docenten zijn persoonlijk betrokken bij het leren van studenten, springen in op de (leer)behoeften van studenten, geven de juiste feedback en stellen op het juiste moment de juiste vragen aan studenten. Hierdoor worden onze studenten steeds meer eigenaar van hun eigen leerproces. Dit vraagt van docenten om een andere, meer coachende rol.

- **Perspectief vanuit de onderwijsteams**

Onze docenten geven de didactische aanpak vorm vanuit de pedagogische visie. Docenten zijn voortdurend bezig met het onderzoeken, uitproberen en het delen van effectieve werkvormen en begeleidingsaanpakken. Daarbij speelt ook taalbewust lesgeven een rol, waardoor iedere student - ongeacht zijn achtergrond - succesvol kan zijn. Docenten onderhouden hun didactische vaardigheden door elkaar feedback te geven en door regelmatige uitwisseling van werk- en begeleidingsvormen. Daarnaast volgen zij trainingen, intervisie en andere professionaliseringsactiviteiten. Onderwijsleiders ondersteunen hierin.

Het didactische aanbod van het team past qua leeromgevingen en werkvormen bij de drievoudige kwalificatie. De professionele teamcultuur zorgt voor effectieve, activerende en differentiërende didactiek, die aansluit op de leerbehoeften van de superdiverse doelgroep studenten.

Uitgangspunten

Om dit te kunnen realiseren, hanteren we vijf uitgangspunten:

- 1. Alle docenten baseren hun didactisch handelen op hun pedagogische relatie met studenten.** Binnen Albeda vinden we het belangrijk om studenten in een veilige omgeving te begeleiden naar zelfstandigheid. Het didactisch handelen van docenten komt voort uit hun pedagogische relatie met de student en sluit aan bij de voorkeuren en het niveau van de student.
- 2. Een docent is verantwoordelijk voor de didactische vormgeving van het onderwijs, passend binnen de kaders van het team en de opleiding.** Docenten kunnen onderbouwen waarom ze onderwijs geven zoals ze geven. Ze denken bewust na over de in te zetten didactische vaardigheden in verschillende situaties. Indien nodig kunnen ze de vormgeving van het leren soepel bijstellen.
- 3. Docenten kiezen geschikte didactische vormen, passend bij de onderwijs- en toetsdoelen, de doelgroep en de onderwijssituatie.** Voorbeelden hiervan zijn instructievormen (o.a. presentatie, demonstratie), opdrachtvormen (o.a. opdrachten op leerwerkplaatsen, werkstuk maken), interactievormen (o.a. interviewen, brainstormen), samenwerkingsvormen (o.a. projectgroepen en probleemgestuurd onderwijs) en spelvormen (o.a. rollenspel, simulatie).
- 4. Alle docenten reflecteren regelmatig op hun didactische vaardigheden om zich zowel individueel als in teamverband te ontwikkelen.** Binnen Albeda vinden we het belangrijk dat docenten zich blijven ontwikkelen. Door middel van reflectie kunnen docenten doelgericht leren van hun eigen lesgeven en werken aan verbeteringen.

- 5. Er wordt voortdurend getoetst onder studenten of de didactische vormgeving leidt tot betrokkenheid, activiteit en betere leerresultaten.**

De motivatie van studenten kan worden verhoogd door hen te betrekken. Hierdoor ervaart de student meer eigenaarschap en voelt zich daardoor medeverantwoordelijk voor zijn eigen leerproces.

Borging

Vanuit docenten, teams, management en bestuur nemen we samen de verantwoordelijkheid om de uitgangspunten te realiseren. Dit doen we door:

- Begeleiding en ondersteuning te bieden aan individuele docenten die nog onvoldoende over didactische vaardigheden beschikken. Denk hierbij aan:
  - een Portaalpagina waar kennis wordt aangeboden over didactische modellen, moderne leertechnologie, werkvormen, observatiemethodieken en het geven van feedback;
  - het inzetten van (collegiale) coaching door lesbezoeken en observatie-instrumenten;
  - verschillende professionaliseringstrajecten op het gebied van didactiek, aangeboden door de Albeda Academie.
- Regelmatige reflectie door alle docenten op hun didactische vaardigheden om zich zowel individueel als in teamverband te ontwikkelen. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van de gedragsdomeinen met een ontwikkellijn van makkelijk naar moeilijk. Het gesprek hierover is onderdeel van de gesprekscyclus.
- Alle docenten vragen voortdurend feedback aan studenten en geven daar - indien mogelijk - opvolging aan. Dit kan in een klassikale setting, maar bijvoorbeeld ook in een studentenarena en/of door het inzetten van diverse (online) tools.

- Het vertalen van de didactische visie met bijbehorende uitgangspunten naar een gezamenlijke aanpak passend bij het team. De aanpak van het team is onderdeel van het team- en professionaliseringsplan.
- Het doorlopend investeren in de ontwikkeling van het didactisch vakmanschap van het onderwijzend personeel. Onderwijsteams kunnen keuzes maken aan de hand van het aangeboden didactisch arrangement of andere, bij het team passende trajecten.

